## HALLINTOSÄÄNNÖN LIITE 1, TOIMIVALLAN KOHDENNUS

Huom! Kunnanhallitus rinnastuu valiokuntiin, Konernipalveluiden palvelualueen osalta

1. Hallinto
2. Henkilöstöasiat
3. Talousasiat
4. Maankäyttö
5. Kaavoitus
6. Rakennettu ympäristö
7. Ympäristöasiat
8. Varhaiskasvatus ja perusopetus
9. Vapaa-aikatoimi
10. Vesihuolto
11. Ympäristöterveyshuolto (seudullinen)
12. Työllisyysalue (seudullinen)

## 1. Toimivalta: Hallinto

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.1 | **Vaalit** | | | | | | |
| 1.1.1 | Toimielinten valinta/kokoonpano | X (sis valvontajaos) | Kunnanhallitus: nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto | Sivistys- ja Hyvinvointivaliokunta: oppilasjaosto | | | |
| 1.2 | **Hallinnon järjestäminen** | | | | | | |
| 1.2.1 | Hallintosääntö | X | Kunnan puolesta yleisesti muista kuin valtuustolle yksinomaan säädetyistä asioista, jollei kuntalaissa tai erityislaeissa erikseen muuta säädetä, taikka jollei tässä hallintosäännössä toimivallasta muuta määrätä | | Jäsenkuntien lausunnot osana valmistelua | | |
| 1.2.2 | Esitykset toimielimille | | Valtuustolle | Valiokunnat kunnanhallitukselle, Tarkastuslautakunta valtuustolle. | Kunnanhallitukselle | Jaostot sille toimieleimelle, jolle alainen | |
| 1.2.3 | Otto-oikeus | | Valiokuntien ja alaistensa viranhaltijoiden osalta. Yhteiset toimielimet vain laillisuusperustein. | Alaistensa jaostojen ja viranhaltijoiden osalta | Alaistensa viranhaltijoiden osalta | Alaistensa viranhaltijoiden osalta | |
| 1.2.4 | Muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja muutoksenhakuun liittyvien lausuntojen hyväksymisestä sekä kanteluihin vastaamisesta | | X | X | X | | |
| 1.2.5 | Korvaus-, riita- ja vahinkoasioita koskevien hakemusten vireillepano | Yli 1 M€ | Korkeintaan 1 M€, kun ylitää 50.000 euroa | Ylittää 10.000 euroa, mutta korkeintaan 50.000 euroa | Ylittää 10.000 euroa, mutta korkeintaan 50.000 euroa | | Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja enintään 10.000 |
| 1.2.6 | Oikeusprosessin käynnistämistä kunnan edun puolustamiseksi sekä vastineiden antamisesta kuntaa vastaan esitettyihin väitteisiin. | | X | | | | Kunnanjohtaja, Palvelualuejohtaja, Palvelujohtaja: Tutkintapyynnön esittäminen toimivaltaiselle viranomaiselle. |
| 1.2.7 | Sovintosopimuksesta ja/tai vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kunta on katsottava korvausvelvolliseksi | | 25.000 euroa tai yli, sekä asiat jotka ei kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan | Yli 10.000 euroa, mutta alle 25.000 euroa | Yli 10.000 euroa, mutta alle 25.000 euroa | | Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja enintään 10.000 |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.2.8 | Asiakirjahallinto, arkistointi ja arkistonmuodostus | | 1. Johtavan viranhaltijan nimeäminen ja tehtävien määritys<br>2. Tiedonohjaussuunnitelman yleiset periaatteet.<br>3. Kunnan arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät.<br>4. Asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä | | | | Tietopalvelusihteeri:<br>1. Asiakirjoja koskevat saapuneet tietopyynnöt<br>2. Tiedonohjaussuunnitelma<br>3. Asiakirjahallinto<br>4. Arkistointi |
| 1.2.9 | Tiedonhallintalain vastuut, käytännöt ja valvonta | | 1. Vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta: tiedonhallintamalli (5 §), muutosvaikutusten arviointi (5 §) ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus (28 §)<br>2. Vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta<br>3. Vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteen toimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta (2 §:n 13 kohta, 5 §, 12 - 17 §, 22 - 24 §) ja<br>4. Vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä (21 §, 25 - 27 §) | | | | Hallintolakimies, hallintopäällikkö, tietohallintopällikkö |
| 1.2.10 | Hyvinvointisuunnitelma | X | Esitys valtuustolle | Valmistelee | | | |
| 1.2.11 | Hyvinvointikertomus | Tiedoksi | Esitys valtuustolle | Valmistelee | | | |
| 1.3 | **Toiminnan järjestäminen** | | | | | | |
| 1.3.1 | Kunnan toiminnan järjestämisen periaateet | Merkittävät ja laajakantoiset | Poikkihallinnollinen ohjaus | | | | |
| 1.3.2 | Perussopimukset ja vastaavat yhteistoimintaa ohjaavat asiakirjat | Merkittävät ja/tai laajakantoiset | Vähäiset | | | | |
| 1.3.3 | Perussopimuksia vähäisemmistä, kaikkia palvelualueita koskevista, kunnan yhteistoimintaa ohjaavista sopimuksista ja sitoumuksista | | X | | | | |
| 1.3.4 | Hallinnassaan olevien tilojen väliaikaisesta vuokralle antamisesta tai tilojen käyttöperiaatteista | | | Ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty | | | Kunnanjohtaja tai Palvelualuejohtaja, korkeintaan 4 kuukaudeksi, kun sopimus on alle 10.000 euroa. |
| 1.3.5 | Toimipisteiden määrä ja sijainti talousarvion puitteissa. | | x | x | x | | |
| 1.3.6 | Toimipisteiden aukioloaikojen määrittely. | | x | x | x | | |
| 1.3.7 | Yksittäisen toimipisteen aukioloaikojen väliaikaiset muutokset. | | | | | | Palvelualue-/Palvelujohtaja, yksikön esihenkilön esityksestä |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.4 | **Riskien hallinta** | | | | | | |
| 1.4.1 | Riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoinnista | Riskienhallinnan perusteet | Riskienhallinnan ohjaus ja seuranta, ml. konserniyhtiöt. | X | X | | Kunnanjohtaja: hyvän johtamis- ja hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kuntaorganisaatiossa Palvelualue-/Palvelujohtaja: sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta organisaatiossaan. Esihenkilö: riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja toimenpiteistä. |
| 1.4.2 | Tietosuojalainsäädännön järjestäminen | | Perusteet ja määrää tietosuojavastaavan sekä tämän tehtävät | | | | Tietosuojavastaava |
| 1.4.3 | Ilmoittajansuojelulain järjestäminen | | Perusteet sekä nimeää käsittelijät ja asiantuntijat | | | | |
| 1.5 | **Ohjelma-, hanke- ja projektitoiminta** | | | | | | |
| 1.5.1 | Hankkeisiin osallistuminen (pl investointihankkeet) | | EU- ja muihin hankkeisiin osallistuminen, siltä osin, kun toimivaltaa ei ole tässä säännössä delegoitu valiokunnalle tai viranhaltijalle | Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti | Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti | Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti | Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti |
| | | | | | | | |
| 1.6 | **Sisäinen tarkastus ja valvonta** | | | | | | |
| 1.6.1 | Sisäisen tarkastuksen vastuu | Sisäisen valvonnan perusteet | 1. sisäisen valvonnan järjestäminen, yhteen sovittaminen ja ohjeistukset siten, että kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. 2. Sisäisen tarkastuksen suunnitelma, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta. 3. Riskienhallinnan järjestäminen siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan ja riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan. | X | X | X | |
| 1.7 | **Ulkoinen tarkastus ja valvonta** | | | | | | |
| 1.7.1 | Tilintarkastusyhteisön valinta | X | | Tarkastuslautakunta esitys valtuustolle | | | |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.8 | **Omistajaohjaus** | | | | | | |
| 1.8.1 | Konserniohje | X | | | | | |
| | Omistajapolitiikka ja -ohjaus | | 1. Konserniohjauksen, -johtamisen ja -valvonnan järjestäminen, seuranta ja raportointi valtuustolle<br>2. Ohjeistukset valitsemilleen edustajille<br>3. Tytäryhteisöille ja kuntayhtymille asetettavat strategiset tavoitteet sekä talousarviotavoitteet<br>4. Kunnan ennakkokanta konserniohjeen edellyttämissä asioissa<br>5. Tytäryhtiöiden perustamisasiakirjaa ja yhtiöjärjestystä sekä vastaavien asiakirjojen esityksistä koskien yhtiöitä, säätiöitä ja kuntien välistä yhteistoimintaa<br>6. Osakas- ja yhteistoimintasopimuksien ja niiden muutos- ja kehittämistarpeita arviointi kunnan tavoitteiden näkökulmasta<br>7. Konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden työnjako<br>8. Riita- ja vastuukysymyksiin kohdistuvasta valmistelusta ja ohjauksesta | Konserniohjeen ja omistajapolitiikan mukaisesti | | | |
| 1.8.2 | Konserniyhtiöiden kokouspalkkiot | | Konserniohjaus kokouspalkkioita koskevissa asioissa | | | | |
| 1.9 | **Muu hallinnollinen erityistoimivalta** | | | | | | |
| 1.9.1 | Tutkimusluvista ja opinnäytetöistä | | | | | | Kunnajohtaja: Palvelualuerajat ylittävissä, Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja alueellaan |
| 1.9.2 | Vastineet Aluehallintovirastolta tulleisiin selvityspyyntöihin | | Koko kuntaa koskevat | Toimielimen alainen toiminta | Toimielimen alainen toiminta, ellei viranhaltijalla | | Työllisyyspäällikkö/ 1.1.2025 alkaen viranomaistoimintoja koskevat selvitykset työllisyyslautakunta työllisyysalueella |
| 1.9.3 | Lain työllisyyden edistämisen kuntakokeilun mukaiset sekä muut työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta johtuvat yksilöä ja työnantajaa koskevat päätökset sekä työvoimapoliittiset lausunnot. | | | | | | Omavalmentaja (31.12.2024 saakka) |
| 1.9.4 | Maahanmuutto- ja pakolaisasiat | | Pakolaissopimus | Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta: maahanmuuttoasioista vastaava toimielin. | Työllisyyslautakunta: Kotoutumiskoulutus työvoimakoulutuksena työnhakija-asiakkaille | | |
| 1.9.5 | Julkiset kuulutukset ja julkipanoa koskeva menettely, sekä virallinen viestintä | | | | | | Hallintopäällikkö 5.8.2024 alkaen: Julkipano ja nimeää vastuunalaisen hoitajan. Ennen 5.8.2024 hallintolakimies). |
| 1.9.6 | Vieraanvaraisuus | | Ohjeistuksesta ja määräyksistä | | | | |
| 1.9.7 | Lahjoitukset ja valtionperintö | | Ohjeistuksesta ja määräyksistä | | | | Kunnanjohtaja |
| 1.9.8 | Kunnan vaakunan käyttöoikeus | | | | | | Kunnanjohtaja |
| 1.9.9 | Kunnan edunvalvonta | | Kunnanhallitus | | | | |
| 1.9.10 | Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimivalta | Strateginen valmiussuunnitelma (täsmentää toimivaltaa) | Varautuminen ja valmiussuunnitelmat | Varautuminen ja valmiussuunnitelmat | Varautuminen ja valmiussuunnitelmat | | Operatiiviset suunnitelmat ja niihin liittyvä ohjeistus. |
| 1.9.11 | Kuntaa koskevista laki- ja asetusmuutoksista annettavat lausunnot ja havainnot. | | | | | | Kunnanjohtaja |

## 2. Toimivalta: Henkilöstöasiat

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2.1 | **TYÖNANTAJATOIMINNOT** | | | | | | |
| 2.1.1 | Henkilöstöä koskevat talousarviotavoitteet | X | | | | | Henkilöstöpäällikkö valmistelee |
| 2.1.2 | Organisaatio ja sen tehtävien täsmennys | Kuntaorganisaation palvelualuerakenne | Palvelualueiden välisen työnjaon täsmentäminen. | Vastuualueet | Vastuualueet | | Palvelualue- / palvelujohtaja vastuualueiden alaisesta organisaatiosta |
| 2.1.3 | Kunnan henkilöstöpoliittinen ohjaus ja linjaukset | | X | | | | |
| 2.1.4 | Henkilöstöpalveluiden järjestämisen periaateet | | X | | | | Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano |
| 2.1.5 | Työnantajan edustaminen | | X | | | | Esihenkilöt alaisensa henkilöstön osalta, kunnahallituksen linjausten mukaisesti. |
| 2.1.6 | Paikallinen sopiminen | | X | | | | Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano |
| 2.1.7 | Työsuojelutoiminnasta, työsuojelun valvonnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain mukainen työnantajan edustajan nimeäminen | | X | | | | |
| 2.1.8 | Helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä viranhaltijan ja työntekijän velvollisuudesta korvata kunnalle aiheutunut vahinko, ellei vahinko ole aiheutettu tahallaan tai törkeästä tuottamuksesta. | | X | | | | |
| 2.1.9 | Henkilöstön lomauttaminen | | Periaatteet | | | | Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano |
| 2.2 | **PALKKAUS JA TYÖAIKA** | | | | | | |
| 2.2.1 | Palkkausjärjestelmä ja -periaatteet | | X | | | | Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano |
| | 1. Palkattavan palkka ja työsuhde-edut sekä etuudet<br>2. Aiheettomasti maksetun palkan tai etuuden takaisinperintä | | Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat | | | | Palvelussuhteeseen ottava viranomainen (esihenkilön esihenkilö), kunnan määrittämin ehdoin |
| 2.3 | **VIRAT JA TYÖSUHTEET** | | | | | | |
| 2.3.1 | Sijaisen viranhaltijan nimeäminen | | Kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat, palvelujohtajat | | | | Palvelualuejohtaja/ Palvelujohtaja: vastuualuepäällikön virat ja suorat alaiset. Vastuualuepäällikkö: vastuualueen virat ja tehtävät. |
| 2.3.2 | Tehtävän määräaikaisen hoitajan nimeäminen | | Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat | | | | Palvelualuejohtaja/ Palvelujohtaja: vastuualuepäällikön virat ja suorat alaiset. Vastuualuepäällikkö: vastuualueen virat ja tehtävät. |
| 2.3.3 | 1. Virka- / työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi.<br>2. Palvelussuhteen purkamisesta ja irtisanomisesta<br>3. Viranhaltijalain 45§:n tai työsopimuslain 12 luvun nojalla maksettavasta korvauksesta päättäminen | | Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat | | | | Palvelussuhteeseen ottava viranomainen, kunnan määrittämin ehdoin |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2.4 | **MUUT HENKILÖSTÖASIAT** | | | | | | |
| 2.4.1 | Palvelualueiden välinen työryhmä ja työvoiman käyttö | | | | | | Kunnanjohtaja |
| 2.4.2 | Virka ja työehtosopimusten tulkinta ja soveltaminen kunnassa | | | | | | Henkilöstöpäällikkö |
| 2.4.3 | Esihenkilötyön tueksi annattavat henkilöstöohjeet ja linjaukset | | | | | | Henkilöstöpäällikkö |
| 2.4.4 | Päätös harkinnanvaraisesta virkavapaasta ja työvapaasta sekä sijaisen nimeämisestä, järjestämisestä tai ottamisesta | | Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat | | | | Palvelussuhteeseen ottava viranomainen, kunnan määrittämin ehdoin |
| 2.4.5 | Työssäoppimisen puitesopimukset oppilaitosten kanssa | | | | | | Palvelualuejohtaja/Työllisyysaluejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja |
| 2.4.6 | 1. yleisperiaattet järjestelyvaraerien käytössä ja järjestelyvaraerien käyttö<br>2. työsuorituksen arviointiin perustuvat henkilökohtaiset lisät<br>3. harkinnanvaraiset palkanosat ja tarkistukset | | | | | | Henkilöstöpäällikkö, palvelualue-/palvelujohtajien esitysten perusteella |
| | 1. palveluaikaan perustuvat lisät ja vuosiloman määräytymisperusteet<br>2. virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi kuntalain säännösten mukaisesti<br>3. hyväksyy pääluottamusmiehiä, luottamusmiehiä ja työsuojeluvaltuutettuja koskevat sopimukset, koulutukset ja matkakorvaukset<br>4. tehtäväkohtaisten palkkojen määritys lukuun ottamatta opettajien palkkoja<br>5. liukuvan työajan ja työajanseurantajärjestelmän käyttäjistä/käytön laajentamisesta | | | | | | Henkiöstöpäällikkö |

## 3. Toimivalta: Talousasiat

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3.1 | **TALOUSARVIO ja KÄYTTÖSUUNNITELMA** | | | | | | |
| 3.1.1 | Talousarvion (sisältäen talousarvion sitovuustasot ja toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sekä kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet) ja siihen tehtävien muutosten hyväksyminen, kun sitovuustaso ylittyy. | X | | | | | |
| 3.1.2 | Talousarvioesitysten tekeminen valtuustolle | | X | | | | |
| 3.1.3 | Talousarvioesitysten tekeminen kunnanhallitukselle | | Suunnittelukehykset ja talousarvioohje | X | X | | |
| 3.1.4 | Käyttösuunnitelman sekä siihen tehtävien muutosten hyväksyminen ja toteutumisen valvonta | | täytäntöönpano-ohje ja valvonta | X | X | | |
| 3.1.5 | Käyttösuunnitelmassa määrättyjen meno/tositteiden hyväksyjämuutokset talousarviovuoden aikana | | | | | | Palvelualue-/Palvelujohtaja |
| 3.1.6 | Talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen, sekä käyttösuunnitelman toteuttaminen ja seuranta alaistensa yksiköiden osalta. | | ohjeistaa kuntaorganisaatiota ja valvoo alaistaan toiminta | X | X | X | Kunnanjohtaja, Palvelualuejohtaja, palvelujohtaja, Vastuualuejohtaja, palveluyksikön ja toimintayksikön esimies, KH:n alaisen taseyksikön johtaja tai päällikkö |
| 3.1.7 | Talousarvion toteuman ja muutospaineiden seuranta | | Ohjeistus ja raportointi valtuustolle | Kunnanhallitukselle | Kunnanhallitukselle | | |
| 3.1.8 | Oikeus hyväksyä koko kuntaa (palvelualueesta riippumatta) koskevat ostolaskut ja muut tositteet. | | | | | | Kunnanjohtaja, Hallinto- ja talousjohtaja |
| 3.2 | **HANKINNAT** | | | | | | |
| 3.2.1 | Hankintalinjaukset ja Hankintaohje | | X | | | | |
| 3.2.2 | Kilpailutukset | | Kokonaan uuden (esim. ulkoistukset) palvelutuotannon kilpailuttamisesta | Palvelutuotanto | Palvelutuotanto | Palvelutuotanto | |
| 3.2.3 | Kunnan investointihankkeita koskevista hankesuunnitelmista | Kun kustannusarvio yli 3 miljoonaa euroa | Hankesuunnitelmat joiden kustannusarvio on korkeintaan 3 miljoonaa euroa, kun toimivaltaa ei ole määritetty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle | Kiinteistöjen hankesuunnitelmista tai luonnospiirustuksista sekä kustannusarviosta ja tilojen osalta vuokratasosta, kun kustannusarvio > 0,5 mutta korkeintaan 3,0 miljoonaa euroa | Kiinteistöjen hankesuunnitelmista tai luonnospiirustuksista sekä kustannusarviosta ja tilojen osalta vuokratasosta, kun kustannusarvio > 0,5 mutta korkeintaan 3,0 miljoonaa euroa | | Hankintaohjeen mukaisesti, kun hankinnan kustannusarvio on korkeintaan 500.000 euroa. |
| 3.2.4 | Käyttöomaisuuden ja kiinteän omaisuuden vuokralle ottamisesta | vuokra-aika on ylittää 25 v ja arvioitu kokonaisarvo yli 1 miljoonaa euroa | Vuokra-aika on korkeintaan 25 v ja arvioitu kokonaisarvo korkeintaan 1 miljoonaa euroa | Toimintojensa tarvitsemien tilojen vuokralle ottamisesta, talousarviovuoden osalta. | Toimintojensa tarvitsemien tilojen vuokralle ottamisesta, talousarviovuoden osalta. | | |
| 3.2.5 | Yhteinen hankinta tai yhteishankintasitoumus (kahdella tai useammalla palvelualueella tilaaja-asema) | | Hankinnan yhteisarvo ylittää 500.000 euroa | | | | Kunnanjohtaja tai hallinto- ja talousjohtaja, hankinnat enintää 500.000 euroa |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3.2.6 | Urakoista sekä irtaimisto- ja palveluhankinnoista talousarvion puitteissa siltä osin, kun toimivaltaa ei ole siirretty viranhaltijalle, hankintarajat huomioiden | | X | x | x | | |
| 3.2.7 | Palvelualueensa tai alaisensa taseyksikkön hankinnoista (ja näihin liittyvät sopimukset), pl tietohallinnon hankinnat | | | | | | Kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, palvelualuejohtaja, ympäristöterveysjohtaja, työllisyysaluejohtaja 500.000 euroon saakka |
| 3.2.8 | Vastuualueensa hankinnoista (ja näihin liittyvät sopimukset), enintään 200 000 euroa, pl. Tietohallintoa koskevat hankinnat | | | | | | Vastuualuepäällikkö enintään 200.000 euroa/päätös, kaavoitusarkkitehti ja metsäasiantuntija enintään 50.000 euroa/päätös, ympäristötarkastaja ja ympäristösihteeri enintään 10.000 euroa/päätös |
| 3.2.9 | Tietojärjestelmä-, ohjelmisto- ja ICT-palvelusopimukset | | Yli 500.000 euron hankinnat | | | | Kunnanjohtaja tai hallinto- ja talousjohtaja, hankinnan ylittäessä 300.000, enintää 500.000 euroa, Tietohallintopäällikkö 300.000 euroon saakka. |
| 3.2.10 | ICT Leasing-rahoitussopimuksen käytöstä | | | | | | Tietohallintopäällikkö |
| 3.2.11 | Yhteishankintasitoumukset (Hansel, Sarastia ym.) | | | | | | Kunnanjohtaja tai hallinto- ja talousjohtaja, palvelualuerajat ylittävät sitoumukset. Tietohallintopäällikkö koko kuntaa koskevat ICT-hankinnat. Muilta osin: Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja |
| 3.3 | **RAHOITUS** | | | | | | |
| 3.3.1 | Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet | X | Valtuuston asettamissa rajoissa | | | | |
| 3.3.2 | Lainojen korkosuojausten yleissopimuksista | | X | | | | |
| 3.3.3 | Lainan ottaminen | Talousarvion rahoitusosa | Toimeenpano | | | | |
| 3.3.4 | Lainan ennenaikainen poismaksaminen | Talousarvion rahoitusosa | Toimeenpano | | | | |
| 3.3.5 | Lainan antaminen | periaatteet | x | | | | Hallinto- ja talousjohtaja: Hankkeiden väliaikaisrahoitus yhdistyksille, valtuuston hyväksymin periaattein. |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3.4 | **Tuet, etuudet ja asiakasmaksut** | | | | | | |
| 3.4.1 | Tuki, etuus tai asiakasmaksu | taloudellisesti tai periaatteelisesti merkittävä | x | x | x | x | |
| 3.4.2 | Palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista ja niiden määräytymisperusteista | Periaatteiden linjaus | Periaatteiden täsmennys | valtuuston tai kunnanhallituksen päättämien periaatteiden mukaisesti | valtuuston tai kunnanhallituksen päättämien periaatteiden mukaisesti | | Vapaa-aikapäällikkö: asiointipisteessä kopioista ja tulosteista perittävistä maksut, sekä myynnissä olevien tuotteiden hinnat. |
| 3.4.3 | Avustukset | | Kunnanhallituksen talousarvioon varattujen palvelualueen vastuutehtäviin liittyvien avustusten jakoperusteista ja jakamisesta, ellei päätösvaltaa ole tässä säännössä delegoitu viranhaltijalle | Talousarvioon varattujen palvelualueen vastuutehtäviin liittyvien avustusten jakoperusteista ja jakamisesta | | | |
| 3.4.4 | Vesihuoltomaksut (vesihuoltolaki 18 ja 19 §) | yleiset periaatteet | Erityiskuluttajien tapauskohtaisen liittymismaksun päättäminen | elinvoimavaliokunta: maksujen muutokset | | | |
| 3.4.5 | Korvaus yleisten alueiden huleveden viemäröinistä (19 a §) | | | elinvoimavaliokunta | | | |
| 3.4.6 | Vesihuollon johtoalueen käyttöoikeussopimukset ja korvauksista päättäminen | | 50 000 euron tai sen ylittävät | Elinvoimavaliokunta, kun sopimuksen arvo on yli 20.000 mutta alle 50.000 euroa | | | vesihuoltopäällikkö hyväksyy ja allekirjoittaa sopimukset ja maksettavat korvaukset enintään 20 000 €/päätös |
| 3.4.7 | Vesihuoltolain ulkopuolinen vesihuoltoon liittyvä toiminta | | Vesihuoltolain piiriin kuulumattomaan toimintaan liittyvistä sopimuksista päättää kunnanhallitus. | | | | |
| 3.5 | **MUU TALOUTTA KOSKEVA ERITYISTOIMIVALTA** | | | | | | |
| 3.5.1 | Poistosuunnitelma | X | | | | | |
| 3.5.2 | Hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat ja poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan, jonka alittavista hankinnoista ei kirjata poistoja vaan ne kirjataan suoraan kuluksi | | X | | | | |
| 3.5.3 | Rahastojen säännöt | X | | | | | |
| 3.5.4 | Yhtiöiden, liikelaitosten, yhteisöjen ja säätiöiden perustaminen ja lakkauttaminen. | X | | | | | |
| 3.5.5 | Kunnan kiinteän omaisuuden luovuttaminen tai myynti (pl tontit) | Omaisuuden arvo tai kauppahinta ylittää 1 miljoonaa euroa | Omaisuuden arvo tai kauppahinta korkeintaan 1 miljoonaa euroa | | | | |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3.5.6 | Arvopaperit ostosta ja myynnistä. | Käyttöomaisuuden arvo tai kauppahinta yli 0,5 miljoonaa euroa | Käyttöomaisuuden arvo tai kauppahinta korkeintaan 0,5 miljoonaa euroa | | | | Hallinto- ja talousjohtaja: sijoitusomaisuus |
| 3.5.7 | Kunnan irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai myynti | Omaisuuden arvo tai kauppahinta yli 0,5 miljoonaa euroa | Omaisuuden arvo tai kauppahinta yli 250.000 euroa, korkeintaan 0,5 miljoonaa euroa | Omaisuuden arvo tai kauppahinta vähintään 100.000 euroa, mutta korkeintaan 250.000 euroa | | | Palvelualue-/Työllisyysalue/Ympäristöterveysjohtaja: Omaisuuden arvo tai kauppahinta alle 100.000 euroa |
| 3.5.8 | Sellaisen maksun suorittaminen, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. | | Toimivalta kunnahallituksella. Kunnanhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta. | | | | |
| 3.5.9 | Vakuuttamisen yleiset perusteet ja omaisuuden vakuuttaminen | | X | | | | |
| 3.5.10 | Kunnan muusta, kuin valtuuston päätösvaltaan kuuluvasta rahatoimesta | | X | | | | |
| 3.5.11 | Maksu- ja luottokortin myöntäminen | | Kunnanjohtajan sekä hallinto- ja talousjohtajan osalta | | | | Hallinto- ja talousjohtaja (pl kunnanhallituksen toimivalta) |
| 3.5.12 | Maksuliikennepankista | | | | | | Hallinto- ja talousjohtaja |
| 3.5.13 | Kassavarojen sijoittaminen korkosijoituksiin. | | sijoitusaika 12 kk tai yli | | | | Hallinto- ja talousjohtaja: Alle 12 kk |
| 3.5.14 | Tilapäislaina (esim kuntatodistus) nostaminen | | Kuntatodistus- tai muun limiittiohjelman hyväksyminen | | | | Ohjelman sisäinen toiminta: Hallinto- ja talousjohtaja |
| 3.5.15 | Käteiskassan perustamisesta ja kassan enimmäismäärän ja pohjakassan vahvistamisesta | | | | | | Talouspäällikkö |
| 3.5.16 | Kassantarkastajista | | | | | | Talouspäällikkö |
| 3.5.17 | Tilien avaamisesta, konsernitilistä ja lopettamisesta rahalaitoksissa | | Tilin käyttöoikeudet | | | | Hallinto- ja talousjohtaja |
| 3.5.18 | Tilien käyttöoikeuksien antamisesta konekielisen maksuliikenteen ja maksuvalmiuden seurannan hoitamiseen | | | | | | Talouspäällikkö |
| 3.5.19 | Yksittäisten koronvaihtosopimusten, korkokattosopimusten, korkolattiasopimusten, korkoputkisopimusten, korkostruktuurisopimusten sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten tekeminen kunnanhallituksen päättämisen tavoitteiden rajoissa | | | | | | Hallinto- ja talousjohtaja |
| 3.5.20 | Henkilöistä, joiden tehtävänä on vastata taloushallinnon järjestelmien käyttöoikeuksien hakemisesta, poistamisesta ja ylläpidosta | | | | | | Talouspäällikkö |
| 3.5.21 | Maksulykkäys ja maksuaikataulun muutos | | Siltä osin, kun toimivaltaa ei ole siirretty viranhaltijalle | | | | 1. Kunnanjohtaja: enintään 500.000 euroon / max 6 kk, kaikkien palvelualueiden osalta.<br>2. Hallinto- ja talousjohtaja , korkeintaan 300.000 euroon / max 6 kk, kaikkien palvelualueiden osalta 3.Palvelualue-/ympäristöterveys-/työllisyysaluejohtaja (alaisensa toiminnan osalta) enintään 50 000 euron/2 kk<br>4.Talous- / henkilöstöpäällikkö, enintään 10000 € / max 2 kk, kaikkien palvelualueiden osalta. |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3.5.22 | Helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä kunnallisesta maksusta ja sille määrätyn viivästyskoron suorittamisesta | | kun se on sallittua eikä sitä ole siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle | milloin se on mahdollista tai päätösvalta ei ole muulla viranomaisella (pl. maksulykkäykset ja maksuaikataulumuutokset) | milloin se on mahdollista tai päätösvalta ei ole muulla viranomaisella (pl. maksulykkäykset ja maksuaikataulumuutokset) | | Palvelualuejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja/Työllisyysaluejohtaja: alle 1.000 euroa |
| 3.5.23 | Kunnalle uskotun perinnön vastaan ottaminen sekä antaa kunnalle testamentattujen tai lahjoitettujen varojen hoitoa ja käyttöä koskevat tarpeelliset ohjeet, jollei testamentissa tai lahjakirjassa ole toisin määrätty taikka valtuusto muuta päättänyt. | | X | | | | |
| 3.5.24 | Saatavien poistaminen kirjanpidosta | | | | | | Palvelualuejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja/Työllisyysaluejohtaja |
| 3.5.25 | Hyväksyy/vapauttaa vakuuden/takauksen | | | | | | Palvelualuejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja/Työllisyysaluejohtaja |

## 4. Toimivalta: Maankäyttö

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.1 | **Maapolitiikka** | | | | | | |
| 4.1.1 | Maapoliittinen ohjelma (MRL § 5a) | x | | | | | |
| 4.1.2 | Kehittämisalueen nimeäminen (MRL § 110) | X | | | | | |
| 4.1.3 | Luovutettavien tonttien hinnoittelu- ja luovutusehdot | Hinnoitteluperiaateet | Tonttikohtainen luovutushinta ja -ehdot | | | | |
| 4.2 | **Maanhankinta** | | | | | | |
| 4.2.1 | Maa-alueiden hankinta | | X | | | | |
| 4.2.2 | Maa-alueiden vuokraamisesta | | | | | | elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden vuokraamisesta tai muutoin käyttöön |
| 4.2.3 | Etuosto-oikeusmenettely | | Etuostolain §:n 21 mukaisesta etuosto-oikeuden käyttämisestä | | | | Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö: etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisesssä silloin kun ei tarvetta valmistella khall päätettäväksi etuostoharkintaa varten |
| 4.2.4 | Lunastusmenettely | 1. Kunnan lunastusoikeuden käyttämisestä asemakaava-alueella (MRL § 96 ja § 97)<br>2. Lunastusluvan hakemisesta (MRL § 100) | Kunnan oikeudesta lunastaa asemakaavan mukainen tontti (MRL 97.3) | | | | |
| 4.2.5 | Kaavan toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta, sekä maankäyttösopimuksista | | 1. 50 000 euron tai sen ylittävät maankäyttösopimukset, ellei laista tai asetuksista muuta johdu (MRL § 91 b)<br>2. 50 000 euroa, sen ylittävät kaavan toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta | Elinvoimavaliokunta:<br>1. maankäyttösopimuksista, kun sopimuksen arvo on yli 20 000 mutta alle 50 000 euroa (MRL luku 12a)<br>2. asemakaavan toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta, kun niiden arvo on yli 20.000 mutta alle 50. 000 euroa | | | Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö: 20.000 euroon asti |
| 4.2.6 | Maankäytön kehittämiskorvausten enimmäismäärän | x | | | | | |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.3 | **Maan luovutus** | | | | | | |
| 4.3.1 | Tonttien vuokraus ja myynti | Kunnan omistamien tonttien hinnoittelurakenteesta ja vyöhykehinnoista. | Kunnan omistamien tonttien myynti tai vuokraus, sekä luovutettavien tonttien hinnoittelu- ja luovutusehdot. Rakentamattomien tonttien takaisinosto rivitalo-, kerrostalo-, ja teollisuustonttien osalta, joista KH tehnyt myyntipäätöksen. | Lykkäyksen myöntämisestä rakennuspaikkojen ja muiden alueiden myynti- ja vuokrausehtojen mukaisen rakentamis- tai muun velvoitteen täyttämisestä | | | Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö: päättää valtuuston vahvistamien perustein kunnan omistamien pientalo- ja vapaa-ajan rakennusten rakentamiseen tarkoitettujen tonttien ja rakennuspaikkojen myymisestä ja vuokraamisesta sekä kunnan vyöhykehinnalla myymien rakentamattomien omakotitonttien takaisinostosta ;–vuokrasopimuksen purkamisesta; vapautuksen, lykkäyksen tai pidennyksen myöntämisestä; myynti- ja vuokraehtojen täyttämisestä; varauspäätöksen peruuttamisesta; |
| 4.4 | **Kuntatekniikan järjestäminen** | | | | | | |
| 4.4.1 | Katusuunnitelmien hyväksyminen (MRL 85§) | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö |
| 4.4.2 | Muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamissuunnitelmat (MRL 90 §) | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö |
| 4.4.3 | Yleisiin teihin liittyvät toteuttamissopimukset | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö ja vesihuoltopäällikkö hyväksyvät toteuttamissopimukset oman vastuualueensa osalta |
| 4.4.4 | Tieliikennelaissa ja asetuksessa kunnalle määrättyjen tehtävien hoito: kaduilla käytettävät nopeusrajoitukset ja muut liikenneohjauslaitteiden asentamiset ja liikennejärjestelyt | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö |
| 4.4.5 | Öljyvahinkojen jälkitorjunnassa kunnan määräämä viranomainen (Pelastuslaki 40§) | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö (sijaisena projektipäällikkö) |
| 4.4.6 | Kiireellisten kuntatekniikan korjaustöiden suorittamisesta, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö |
| 4.4.7 | Urakalla suoritettujen töiden vastaanottamisen hyväksyntä ja takuutarkastukset valiokunnan ja viranhaltijan antamissa urakoissa. | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö |
| 4.4.8 | Kadunpitopäätökset ja kadunpidon lopettamispäätökset (MRL 86 §) | | | | | | Projektipäällikkö (kuntatekniikka) |
| 4.4.9 | Johdon, laitteen ja rakennelman siirtopaikan hyväksyntä (MRL 89 §) | | | | | | Projektipäällikkö (kuntatekniikka) |
| 4.4.10 | Myöntää luvan johtojen, kaapeleiden ja muiden sellaisten laitteiden (jakokaapit ja keskukset) sijoittamiseen kunnan omistamille ja hallitsemille alueille. | | | | | | Projektipäällikkö (kuntatekniikka) |
| 4.4.11 | Ajoneuvojen siirtämisestä annetussa laissa kunnalle määrättyjen tehtävien hoitaminen | | | | | | Projektipäällikkö (kuntatekniikka) |
| 4.4.12 | Tilapäisistä liikennejärjestelyistä ja liikenteenohjauslaitteista päättäminen (Tieliikennelaki 71 §) | | | | | | Projektipäällikkö (kuntatekniikka) |
| 4.4.13 | Suostumuksen antaminen liikenneohjauslaitteen asettamiseksi yksityisteille, milloin muu kuin kunta on tienpitäjänä (Tieliikennelaki 71 §) | | | | | | Projektipäällikkö (kuntatekniikka) |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.5 | **Muu maankäytön toimivalta** | | | | | | |
| 4.5.1 | Lausunnon antaminen rakennusmaan järjestelyistä (Kiinteistönmuodostamisasetus 34 §) | | | | | | kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö |
| 4.5.2 | Kiinteistönmuodostamislaissa edellytetyistä kunnalle kuuluvista luvista päättäminen ja kiinteistönmuodostamislaissa edellytettyjen lausuntojen antaminen | | | | | | kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö |
| 4.5.3 | Kiinteistöjen rasite- ja yhteisjärjestelysopimukset | | | | | | Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö |
| 4.5.4 | Kaupanvahvistajaoikeuksien ylläpito | | | | | | |
| 4.5.5 | Kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta (MRL luku 12 a) | | X | | | | |
| 4.5.6 | Suostumus kiinteistönmuodostumislain §:n 115 mukaisesti kunnan alueen ottamisesta rakennusmaan järjestelyyn | | X | | | | |
| 4.5.7 | Päätös hakea luonnonsuojelualueen perustamista kunnan omistamalle maalle | | X | | | | |
| 4.5.8 | Kiinteistö-, tie- ja lunastustoimitukset | | | | | | Maankäyttöinsinööri: hakee, edustaa ja päättää kuntaa koskevista asioista tai määrää edustajan (nuorempi maankäyttöinsinööri) |
| 4.5.9 | Kunnan maaomaisuuden muu edunvalvonta (mm. oja- ja vesistöasiat) | | | | | | Maankäyttöinsinööri: edustaa ja päättää kuntaa koskevista asioista, siltä osin kuin eivät kuulu kunnanhallitukselle, elinvoimavaliokunnalle taikka kunnan ympäristövalvontaan |
| 4.5.10 | Peltoalueiden vuokraus | | | | | | Maankäyttöinsinööri |
| 4.5.11 | Metsästysvuokrasopimukset | | | | | | Maankäyttöinsinööri |
| 4.5.12 | Viljelypalstojen vuokraus | | | | | | Maankäyttöinsinööri |
| 4.5.13 | Kunnan karta-aineiston käyttöoikeudet | | | | | | Maankäyttöinsinööri |
| 4.5.14 | Kunnan avustukset yksityisteiden kunnossapitoon | | | Elinvoimavaliokunta: Myöntämisperiaatteet | | | Maankäyttöinsinööri |
| 4.5.15 | Julkinen kaupanvahvistaja | | | | | | Maankäyttöinsinööri |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.5.16 | Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden (lukuun ottamatta pientalotontteja, rivitalotontteja, kerrostalotontteja ja yritystontteja, joista on tehty hintapäätös), rakennusten, huonetilojen ja näihin kuuluvien laitteiden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttaminen ja irtisanominen. | | | | | | Elinvoimajohtaja. Elinvoimajohtaja päättää elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden käyttöön luovuttamisesta silloin, kun päätösvallan alaisuudessa on useamman muun viranhaltijan päätösvallan alaisia alueita. |
| 4.5.17 | Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden käyttöön luovuttamisesta oman vastuualueensa osalta (esimerkiksi tapahtumakäyttöön Heinsuon urheilukenttä, uimarannat, tori) | | | | | | Kuntatekniikan päällikkö |
| 4.5.18 | Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden vuokraamisesta tai muutoin käyttöön luovuttamisesta oman vastuualueensa osalta (esimerkiksi muuntamot). | | | | | | Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö |
| 4.5.19 | Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien metsä- tms virkistysalueiden käyttöön luovuttamisesta erilaisia tapahtumia varten, siltä osin kuin alue ei ole kuntatekniikan hoidossa. | | | | | | Metsäasiantuntija |
| 4.6 | **Luonnonvarojen hallinta** | | | | | | |
| 4.6.1 | Päättää puupohjaisten luonnonvarojen myynnistä | | | Elinvoimavaliokunta metsänhoitosuunnitelman hyväksyminen ja hoitosuunnitelman ulkopuolinen myynti | | | Metsänhoitosuunnitelman mukaisissa myynneissä: Elinvoimajohtaja myyntihinnan ollessa yli 200 000, metsäasiantuntija 200 000 euroon saakka. |
| 4.6.2 | Suunnittelee kunnan voimassa olevien metsäsuunnitelmien sisällä toteutettavat metsätoimenpiteet (leimikot) | | | | | | Metsäasiantuntija |

## 5. Toimivalta: Kaavoitus

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5.0.1 | Kaavoitusohjelma | x | | | | | |
| 5.0.2 | Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaavoituskatsaus | | | | | | Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö: laatii ja ylläpitää |
| 5.1 | **Maakuntakaava** | | | | | | |
| 5.1.1 | | | | | | | |
| 5.2 | **Yleiskaava** | | | | | | |
| 5.2.1 | Yleiskaava ja osayleiskaava | 1. yleiskaavan laatimisesta (MRL § 36), yleiskaavan vireille tulosta ja tavoitteista ja hyväksymisestä<br>2. yleiskaavan mitoituksesta rantayleiskaavoissa ja ns. kyläkaavoissa (MRL 44§) | 1. rakennuskiellosta tai toimenpiderajoituksesta yleiskaavaa laadittaessa tai muutettaessa (MRL § 38)<br>2. yleiskaavaehdotuksen sekä yleiskaavan valmisteluaineiston ja luonnoksen nähtäville asettamisesta (MRL § 65 ja MRA § 19)<br>3. maanomistajalta perittävästä yleiskaavan laatimiskustannuksista ranta-alueella (MRL § 76) ja tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiskustannuksista (MRL § 77 c) | | | | |
| 5.3 | **Asemakaava** | | | | | | |
| 5.3.1 | Asemakaavan laatiminen ja muutos | Vaikutuksiltaan merkittävät asemakaavat (MRL § 52) | 1. asemakaavan laatiminen (MRL § 51), mikäli kaavoitettava alue ei sisälly kaavoitusohjelmaan<br>2. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta asemakaavan toteaminen vanhentuneeksi (MRL § 60)<br>3. Asemakaavaprosessin keskeyttäminen | Elinvoimavaliokunta: 1. hyväksyy vaikutuksiltaan vähäiset asemakaavat ja asemakaavan muutokset<br>2. päättää rakennuskiellosta tai toimenpiderajoituksesta asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa<br>3. päättää asemakaava-alueella rakennuskiellon jatkamisesta, jos se kaavan ajoittamisen toteuttamiseksi on tarpeen<br>4. päättää asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laatimis- ja käsittelykustannusten perimisestä ja kaavoituksen käynnistämissopimuksista<br>5. päättää asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta | | | Kaavoitusarkkitehti: hyväksyy asemakaava-alueella kadun tai muun yleisen alueen nimenmuutoksen, kunnanosan numeron tai muun vastaavan tiedon muutoksen (MRL 55 §) Kaavasta vastaava kuuluttaa kaavan valmisteluvaiheen asiakirjat nähtäville. |
| 5.3.2 | Kunnan lausunnon antaminen naapurikuulemisiin asemakaava-alueilla (muutoksen tekijä, kaavoitustiimi) | | | | | | Hankekaavoittaja |
| 5.3.3 | Rakennustapaohjeet | | | | | Valvontajaosto: päättää alueellisista tai koko kuntaa koskevista rakennustapaohjeista ellei rakennustapaohjeita hyväksytä asemakaavan yhteydessä | Rakennustarkastaja päättää rakennustapaohjeista poikkeamisista, MRL:n poikkeamisia ja lupamenettelyjä koskevien säännösten mukaisesti |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5.4 | **Nimistö ja osoiteasiat** | | | | | | |
| 5.4.1 | Asemakaava-alueiden ulkopuolisten teiden nimien ja nimenmuutosten hyväksyminen | | | | | | kaavoitusarkkitehti |
| 5.5 | **Muut kaava-asiat** | | | | | | |
| 5.5.1 | Kehittämisalueesta päättäminen, ellei sitä ole päätetty yleis- tai asemakaavan hyväksymisen yhteydessä (MRL § 111) | X | | | | | |
| 5.5.2 | Lausunnon antaminen Hollolan kunnan valvontajaoston ympäristölupa- ja maa-ainesluvista | | | | | | Kaavoitusarkkitehti |
| 5.5.3 | Kunnan lausunnon antaminen naapurikuulemisiin asemakaava-alueiden ulkopuolella (muutoksen tekijä, kaavoitustiimi) | | | | | | Kaavoitusarkkitehti |
| 5.5.4 | Lausunnon antaminen naapurikunnan lausuntopyyntöön yleiskaavoista | | | | | | Kaavoitusarkkitehti |
| 5.5.5 | päättää kunnan suostumuksesta rakennuksen sijoittamiseen lähemmäksi kunnan omistaman alueen rajaa kuin mitä lait ja määräykset edellyttävät | | | | | | Hankekaavoittaja |
| 5.5.6 | kunnan lausunnon antaminen arvioitaessa rakennusluvan myöntämisen edellytyksiä suunnittelutarvealueelle. (MRL 137) | | | | | | Hankekaavoittaja |
| 5.5.7 | tarvittaessa kunnan lausunnon antaminen rakennusvalvonnalle poikkeamislupapäätökseen | | | | | | Hankekaavoittaja |
| 5.5.8 | Lausunnon antaminen naapurikunnan lausuntopyyntöön asemakaavoista | | | | | | Hankekaavoittaja |

## 6. Toimivalta: Rakennettu ympäristö

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6.1 | **Rakennusvalvonta** | | | | | | |
| 6.1.1 | Rakennusjärjestys (MRL 14-15) | X | Päättää rakennusjärjestysehdotuksen sekä rakennusjärjestyksen valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta (MRL § 14, § 65 ja MRA § 6) | | | | |
| 6.1.2 | Päättää kokoontumistilan enimmäishenkilömäärästä, rakennus- tai toimenpideluvan yhteydessä tai erillisellä päätöksellä (MRL 117 k §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.3 | Aloituskokouksen määrääminen tarvittaessa (MRL 121 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.4 | Laadunvarmistusselvityksen edellyttäminen (MRL 121 a §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.5 | Rakennustyön vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan hyväksyminen ja tarvittaessa hyväksynnän peruuttaminen (MRL 122 e §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.6 | Päättää rakennusluvasta (MRL 125 §, MRL 130 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.7 | Päättää toimenpideluvasta (MRL 126 §, MRL 130 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.8 | Päättää rakennuksen purkamisluvasta (MRL 127 §, MRL 130 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.9 | Päättää purkamisilmoituksen perusteella purkamisen luvanvaraisuudesta (MRL 127 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.10 | Päättää maisematyöluvasta (MRL 128 §, MRL 130 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.11 | Päättää ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvien rakentamis- ja muiden toimenpiteiden luvanvaraisuudesta (MRL 129 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.12 | Määrää erityissuunnitelmien edellyttämisestä (MRL 134a §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.13 | Päättää suunnittelutarveratkaisusta ja alueellisesta suunnittelutarveratkaisusta (MRL 137 ja 137a §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.14 | Päättää luvan tai hyväksynnän voimassaolon pidentämisestä (MRL 143 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.15 | Päättää aloittamisoikeudesta rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta (MRL 144 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.16 | Päättää aloittamisoikeuteen liittyvien vakuuksien hyväksymisestä tai vapauttamisesta (MRL 144 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.17 | Määrää päätöstensä osalta lupa- ja valvontamaksusta yksittäistapauksessa vahvistetun taksan mukaisesti (MRL 145 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6.1.18 | Päättää naapurin alueen käyttämisestä (MRL 149a §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.19 | Päättää luvassa määrättävistä rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä, viranomaiskatselmuksista ja määrää tarvittavista rakennustyön aikaisista viranomaistarkastuksista (MRL 149b, 150, 150a §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.20 | Päättää asiantuntijatarkastuksesta, ulkopuolisesta tarkastuksesta ja erityismenettelystä sekä suunnitelmasta poikkeamisesta rakennustyön aikana (MRL 150b – 150e §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.21 | Päättää rakennuttajavalvonnasta (MRL 151 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.22 | Päättää rakennusrasitteen perustamisesta, muuttamisesta ja poistamisesta (MRL 158 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.23 | Päättää yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisesta, muuttamisesta tai poistamisesta ja vähäisten laitteiden sijoittamisesta, ellei sijoittamisesta ole muulla tavoin sovittu (MRL 161, 162, 163 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.24 | Määrää kiinteistöjen yhteisjärjestelyistä, jos asemakaavan toteuttaminen sitä vaatii (MRL 164 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.25 | Määrää luonnollisen vedenjuoksun muuttamisesta aiheutuneen haitan korjaamisesta, tai poistamisesta (MRL 165 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto päättää määräyksestä, johon sisältyy hallintopakkokeinojen käyttämistä | Rakennustarkastaja, päättää määräyksestä joka ei sisällä hallintopakkokeinojen käyttämistä |
| 6.1.26 | Määrää rakennuksen korjaamisesta, purkamisesta, käyttökiellosta ja ympäristön siistimisestä (MRL 166 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto päättää määräyksestä, johon sisältyy hallintopakkokeinojen käyttämistä | Rakennustarkastaja, päättää määräyksestä joka ei sisällä hallintopakkokeinojen käyttämistä |
| 6.1.27 | Päättää korttelialueen järjestelyistä (MRL 167 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | |
| 6.1.28 | Määrää kevyen rakennelman ja pienehkön laitoksen poistamisesta (MRL 168 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto päättää määräyksestä, johon sisältyy hallintopakkokeinojen käyttämistä | Rakennustarkastaja, päättää määräyksestä joka ei sisällä hallintopakkokeinojen käyttämistä |
| 6.1.29 | Määrää rakennustyön loppuunsaattamisesta (MRL 170 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto päättää määräyksestä, johon sisältyy hallintopakkokeinojen käyttämistä | Rakennustarkastaja, päättää määräyksestä joka ei sisällä hallintopakkokeinojen käyttämistä |
| 6.1.30 | Päättää poikkeamispäätöksistä (MRL 171 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6.1.31 | Päättää alueellisesta poikkeamisesta (MRL 172 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | |
| 6.1.32 | Päättää vähäisestä poikkeamisesta rakennuslupa-asian yhteydessä (MRL 175 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.33 | Päättää tilapäisen rakennuksen rakennusluvasta (MRL 176) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.34 | Päättää rakennustyön tai muun toimenpiteen keskeyttämisestä (MRL 180 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto päättää viranhaltijan antaman keskeyttämismääräyksen pysyttämisestä | Rakennustarkastaja antaa kirjallisen määräyksen työn keskeyttämisestä |
| 6.1.35 | Rakennustuotteiden markkinavalvonta, kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät (MRL 181 §) | | | | | | Rakennustarkastaja seuraa rakennustuotteiden käyttämistä ja ilmoittaa havaituista epäkohdista Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle |
| 6.1.36 | On oikeutettu MRL:n mukaisen valvontatehtävän hoitamiseksi pääsemään rakennuskohteeseen ja suorittaa siellä tarkastuksia ja tutkimuksia (MRL 183 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | Rakennustarkastaja |
| 6.1.37 | Suorittaa naapureiden kuulemisen luvan käsittelyn yhteydessä (MRA 65 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.38 | Tiedottaa purkamisaikomuksesta kunnanhallitukselle ja ELY-keskukselle (MRA 67 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.39 | Tiedottaa myönnetystä purkamisluvasta ja maisematyöluvasta ELY-keskukselle (MRA 69 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.40 | Määrää rakennustyön haittojen välttämiseksi tarpeellisista toimenpiteistä ja määrää työmaan suojaamisen ja järjestämisen toimenpiteistä (MRA 83 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto päättää määräyksestä, johon sisältyy hallintopakkokeinojen käyttämistä | Rakennustarkastaja, päättää määräyksestä joka ei sisällä hallintopakkokeinojen käyttämistä |
| 6.1.41 | Suorittaa naapureiden kuulemisen poikkeamista koskevan hakemuksen johdosta (MRA 86 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.42 | Antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevan maatilan talouskeskuksen yhteyteen siihen sopeutuvia maatilamatkailua palvelevia rakennuksia (RakJ 18 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.43 | Myöntää poikkeuksen rakennusjärjestyksen määräyksistä (RakJ 40 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.44 | Myöntää luvan rakennuksen, rakennelman tai kasvillisuuden poistamiseen yksityistien näkemä- ja suoja-alueelta (Yksityistielaki 5 § ja 18 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.45 | Päättää rakentamisrajoituksesta poikkeamisesta yksityistien näkemä- ja suoja-alueella (Yksityistielaki 5 § ja 18 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |
| 6.1.46 | Päättää pelastuslain mukaisesti rakennusluvan myöntävänä viranomaisena useamman rakennuksen yhteisen väestönsuojan rakentamisesta, sekä väestönsuojien rakentamiseen liittyvistä helpotuksista, poikkeuksista ja vapautuksista (Pelastuslaki 71 § ja 75 §) | | | | | | Rakennustarkastaja |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6.2 | **Hulevesiasiat** | | | | | | |
| 6.2.1 | Päättää hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla (MRL 103 i §) | | | Elinvoimavaliokunta | | | |
| 6.2.2 | Päättää kunnan hulevesijärjestelmän toteuttamisesta (MRL 103 m §) | | | Elinvoimavaliokunta | | | |
| 6.2.3 | Hyväksyy hulevesisuunnitelman (MRL 103 l §) | | | Elinvoimavaliokunta | | | |
| 6.2.4 | Päättää hulevesien hallinnasta perittävän maksun (MRL 103 n §) | | | Elinvoimavaliokunta | | | |
| 6.2.5 | Päättää hulevesistä aiheutuvien tulvariskien arvioinnista, hulevesitulvien merkittävien tulvariskialueiden nimeämisestä ja hulevesitulvariskien hallintasuunnitelmasta (Laki tulvariskien hallinnasta, 19 §) | | | Elinvoimavaliokunta | | | |
| 6.2.6 | Valvoo hulevesiä koskevan MRL 13 a luvun noudattamista (MRL 103 d §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto toimii mrl 103 d § mukaisena monijäsenisenä toimielimenä | Rakennustarkastaja vastaa viranhaltijana MRL 13 a luvun valvontatehtävien suorittamisesta |
| 6.2.7 | Päättää vapautuksesta hulevesien johtamisesta kunnan hulevesijärjestelmään (MRL 103 f § ja vesihuoltolaki 17 c §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | Vesihuoltopäällikkö antaa lausunnon |
| 6.2.8 | Päättää kiinteistön ja kunnan hulevesijärjestelmän rajakohdan ja antaa hulevesien johtamiseen liittyvät määräykset (MRL 103 g §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | |
| 6.2.9 | Päättää hulevesien hallintaa koskevista määräyksistä (MRL 103 j §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | |
| 6.2.10 | Määrää hulevesistä aiheutuvan haitan poistamisesta (MRL 103k §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | |
| | **Asuntoviranomaisen tehtävät** | | | | | | |
| | | | | | | | |

## 7. Toimivalta: Ympäristöasiat

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7.1 | **Ympäristöasioiden ohjaus** | | | | | | |
| 7.1.1 | Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien valmisteluja täytäntöönpano omalla toimialallaan | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.2 | Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat tarkastukset, tutkimukset, mittaukset ja näytteenotto sekä tiedoksisaanti, neuvonta, ohjaus, rekisteröinti-ilmoituksen käsittely ja sellaisten ilmoitusten, joiden johdosta ei tehdä päätöstä, tarkistaminen | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.3 | Lausunnon antaminen muille viranomaisille ja kunnan sisäisesti toimialaan kuuluvista asioista, jotka ovat ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä tai ulottuvat ympäristövaikutuksiltaan suppealle alueelle | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.4 | Ilmoituksen tekeminen poliisille esitutkintaa varten ympäristönsuojeluviranomaisen toimialaan kuuluvissa asioissa | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.5 | Toimi- tai päätösvaltaansa kuuluvan asian käsittelystä perittävästä maksusta päättäminen kunnan hyväksymän taksan mukaisesti | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.6 | Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallisesti vireille tulleen asian käsittelyn keskeyttämisestä tai tutkimatta jättämisestä päättäminen, kun toimitettuja asiakirjoja/hakemusta ei täydennetä ratkaisun tekemisen kannalta oleellisten tietojen osalta hallintolain tarkoittamalla tavalla tai kun asian vireille panija vetää asian pois käsittelystä tai kun asian käsittely on ilmeisen tarpeetonta | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.7 | Toimialansa lupiin, rekisteröinteihin tai ilmoituksiin liittyvien vakuuksien hyväksymisestä, valvomisesta ja vakuuksien palauttamisesta päättäminen | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.1.8 | Kunnan edustaminen vesiensuojelun tai ympäristönsuojelun toimialaan liittyvien yhdistysten tai säätiöiden, joiden jäsen kunta on, sääntömääräisissä vuosi-, syys- tai kevätkokouksissa | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7.2 | **Ympäristönsuojelun lupa- ja ilmoitusasiat** | | | | | | |
| 7.2.1 | Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätösvaltaan kuuluvan lupa-asian siirtäminen yksittäistapauksessa valtion ympäristölupaviranomaisen ratkaistavaksi (YsL 36 § 2 mom) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.2 | Ympäristöluvassa velvoitetun tarkkailusuunnitelman hyväksyminen ja ympäristöluvan tarkkailumääräysten muuttamisesta päättäminen silloin kun lupaa ei muulta osin tarvitse muuttaa (YsL 64 ja 65 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.3 | Ympäristöluvan raukeamisesta päättäminen silloin, kun toiminnanharjoittaja ilmoittaa toiminnan loppuneen (YsL 88 § 1 mom. 1. kohta) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.4 | Valvontaviranomaisen vireillepanon tekeminen ympäristöluvan muuttamiseksi (YsL 89 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.5 | Päätös melua ja tärinää aiheuttavaa tilapäistä toimintaa koskevasta ilmoituksesta (118 §), koeluonteisesta toiminnasta (119 §) ja poikkeuksellista tilannetta koskevasta ilmoituksesta (120 §) (YsL 122§) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.6 | Päätös luvanvaraisessa ja rekisteröitävässä toiminnassa tapahtunutta poikkeuksellista tilannetta koskevasta ilmoituksesta (YsL 123 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.7 | Oikeuden myöntäminen kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseen (YsL 202 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.2.8 | Poikkeuksen myöntäminen talousjätevesien käsittelyvaatimuksista (YsL 156 d §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.3 | **Ympäristönsuojelun valvonnalliset toimet** | | | | | | |
| 7.3.1 | Päätös maa-ainesten ottamisen keskeyttämisestä (MaL 15 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.3.2 | Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisen kiellon tai määräyksen antaminen kiireellisessä tilanteessa sekä 181 §:ssä tarkoitetusta toiminnan keskeyttämisestä päättäminen (YsL 182 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.3.3 | Ympäristönsuojelulain 179 §:n mukaisen valvontaviranomaisen kehotuksen antaminen (YsL 179 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.3.4 | Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen määräyksen antaminen pilaantumisen ehkäisemiseksi (YsL 180 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7.4 | **Vesistöihin liittyvät lupa- ja ilmoitusasiat** | | | | | | |
| 7.4.1 | Tarvittavien toimien tekeminen lainvastaisen menettelyn johdosta (VL 14 luku 2 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.4.2 | Päättäminen 14 luvun 11 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen keskeyttämisestä (VL 14 luku 11 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.4.3 | Luvan myöntäminen kilpailuihin ja harjoituksiin (vesiliikennelaki 106 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.5 | **Maastoliikenteen lupa-asiat** | | | | | | |
| 7.5.1 | Luvan myöntäminen kilpailuihin ja harjoituksiin (maastoliikennelaki 30 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.6 | **Luonnonsuojelun lupa-asiat** | | | | | | |
| 7.6.1 | Luonnonmuistomerkin rauhoittaminen ja rauhoittamisen lakkauttaminen (luonnonsuojelulaki 26 ja 28 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | |
| 7.7 | **Jätteiden käsittelyyn liittyvät asiat** | | | | | | |
| 7.7.1 | Jätelain 125 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen antaminen sekä 126 § mukaisen määräyksen antaminen kiireellisessä tapauksessa (JL 125 ja 126 §) | | | | | | |
| 7.7.2 | Huvivenesataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen (merenkulun ympäristönsuojelulaki 9 luku 6 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.8 | **Ulkoilulain mukainen toimivalta** | | | | | | |
| 7.8.1 | Leirintäalueilmoituksen käsitteleminen (ulkoilulaki 20 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.8.2 | Määräysten antaminen leirintäalueilmoituksista (ulkoilulaki 21 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.8.3 | Ulkoilulain mukaisen huomautuksen antaminen (ulkoilulaki 24 § 1 mom) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |
| 7.8.4 | Ulkoilulain mukaisten tilapäistä leirintäaluetta koskevien määräysten antaminen (ulkoilulaki 25 §) | | | | | | Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri |

## 8. Toimivalta: Varhaiskasvatus ja perusopetus

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8.1 | **Opetuksen järjestäminen** | | | | | | |
| 8.1.1 | Opetuksenjärjestäjän toimintaa ohjaavat asiakirjat | | | x | | | |
| 8.1.2 | Oppilaaksiottoalueet | | | x | | | |
| 8.1.3 | Oppilaaksiotto | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |
| 8.1.4 | Oppilaaksiotto toissijaiseen kouluun | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |
| 8.1.5 | Vapauttaminen erityisestä syystä oppiaineen opiskelusta | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |
| 8.1.6 | Hyväksyy henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori ja apulaisrehtori (virka) |
| 8.1.7 | Päättää oppilaan opiskelun järjestämisestä erityisissä opetusjärjestelyissä | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori ja apulaisrehtori (virka) |
| 8.1.8 | Päättää oppimäärän suorittamisesta erityisessä tutkinnossa | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |
| 8.1.9 | Päättää palvelun tutkimusluvista | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori |
| 8.1.10 | Päättää valvovien/tutkivien opettajien määräämisestä | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori ja apulaisrehtori (virka) |
| 8.1.11 | Päättää oppivelvollisuuslain 7 §:n mukaisesta oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä. | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |
| 8.1.12 | Päättää oppivelvollisuuslain 15 §:n mukaisesta opiskelupaikan osoittamisesta. | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |
| 8.1.13 | Päättää opetuksen poikkeavasta aloittamisajankohdasta | | | | | | Perusopetuksen rehtori ja erityisopetuksen rehtori |
| 8.1.14 | Koulun järjestyssäännöt ja muut säännöksissä mainitut opiskeluympäristön turvallisuutta koskevat määräykset | | | | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja |
| 8.1.15 | Myöntää oppilaalle poissaololuvan yli viisi (5) päivää. | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori |
| 8.1.16 | Myöntää oppilaalle poissaolon alle viisi (5) päivää. | | | | | | Opettaja |
| 8.1.17 | Päättää sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti koululaisten iltapäivätoiminnan- ja kesätoimipaikkojen myöntämisestä. | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori |
| 8.1.18 | Päättää sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti koululaisten iltapäivätoiminnan maksusta vapauttamisesta. | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8.1.19 | Päättää oppilaalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori (virka) |
| 8.1.20 | Opetuksen julkisuuden rajoittaminen | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori |
| 8.1.21 | Periaatteet ja linjaukset lukuvuosisuunnittelun, tuntikehys- ja erityisresurssituntien pohjaksi | | | x | | | |
| 8.1.22 | Koulukohtainen lukuvuosisuunnitelma | | | | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja |
| 8.1.23 | Tuntikehyksen jakaminen | | | | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja |
| 8.1.24 | Koululaisten iltapäivä- ja kesätoiminnan toimintasuunnitelma sekä maksuperusteet | | | x | | | |
| 8.1.25 | Päättää koululaisten iltapäivä- ja kesätoimintapaikoista | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori (virka) |
| 8.1.26 | Päättää koululaisten iltapäivätoiminnan maksusta vapauttamisesta | | | | | | Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori (virka) |
| 8.2 | **Varhaiskasvatuksen järjestäminen** | | | | | | |
| 8.2.1 | Kuntatasoinen varhaiskasvatussuunnitelma | | | x | | | |
| 8.2.2 | Päivähoitomaksut ja avoimen päiväkotitoiminnan maksuperusteet | | | Lakisääteiset (tiedoksi Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalle) | | | |
| 8.2.3 | Varhaiskasvatusmaksut, näiden alentaminen ja perimättä jättäminen | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.2.4 | Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan myöntäminen | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.2.5 | Palvelusetelin myöntäminen ja omavastuuosuuden määrittäminen | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.2.6 | Palvelusetelituottajavalinnat | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.2.7 | Asiakaskohtaisella maksusitoumuksella annettavat palvelut | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.2.8 | Avoimen varhaiskasvatustoiminnan järjestämismuoto | | | Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta: palveluiden laajuuttakoskevat linjaukset | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.2.9 | Yksityisen hoidon tuen kunnallisen lisän maksaminen ja suuruus | | | x | | | |
| 8.2.10 | Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon valvonta | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8.3 | **Hallinnon järjestäminen** | | | | | | |
| 8.3.1 | Harkinnanvaraisten lisätehtävien määrääminen opettajille ja niistä maksettava korvaus virkaehtosopimuksen mukaisesti | | | | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, sekä rehtorit OVTESIN mukaiset lisätehtävien osalta |
| 8.3.2 | Tutkimusluvat koskien omaa palvelua, tarvittaessa lasten huoltajien suostumusten perusteella | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö, perusopetuksen rehtori, vapaa-aikapäällikkö |
| 8.3.3 | Palvelualueen sisäiset arviointijärjestelmät | | | | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja |
| 8.4 | **Kuljetukset** | | | | | | |
| 8.4.1 | Esiopetus- ja koululaiskuljetusten perusteet | | | x | | | |
| | Harkinnanvaraiset koululaiskuljetukset | | | | | | aluerehtorit, varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.5 | **Oppimisen tuki** | | | | | | |
| 8.5.1 | Erityinen ja tehostettu tuki sekä tukipalvelut varhaiskasvatuksessa | | | | | | Varhaiskasvatuspäällikkö |
| 8.5.2 | Opetuksen poikkeasta aloittamisajankohdasta | | | | | | Erityisopetuksen rehtori |
| 8.5.3 | Oppilaan pidennetystä oppivelvollisuudesta | | | | | | Erityisopetuksen rehtori |
| 8.5.4 | Erityisen tuen päätökset ja niihin liittyvät tukipalvelut | | | | | | Erityisopetuksen rehtori |
| 8.5.5 | Erityisen tuen antaminen vastoin huoltajien tahtoa | | | x | | | |
| 8.5.6 | Kesätoiminnan järjestäminen ja paikkojen myöntäminen vaativan erityisopetuksen oppilaille | | | | | | Erityisopetuksen rehtori |

## 9. Toimivalta: Vapaa-aikatoimi

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9.1 | **Kulttuuripalvelut** | | | | | | |
| 9.1.1 | Kunnan taidekokoelmien kartuttamisperusteet ja näiden vastuuhenkilön määrääminen | | | Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta | | | |
| 9.1.2 | Kirjastokokoelman hankinta, hoito ja kehittäminen | | | | | | Osastonjohtaja (kirjasto) |
| 9.1.3 | Kirjastojärjestelmän kehittäminen | | | | | | Osastonjohtaja (kirjasto) |
| 9.1.4 | Kirjastoauton reitti ja aikataulu | | | | | | Osastonjohtaja (kirjasto) |
| 9.1.5 | Kirjaston kirjojen ja muun aineisto luovutus ja myynti | | | | | | Osastonjohtaja (kirjasto) |
| 9.1.6 | Kirjastopalveluissa perittävät maksut | | | | | | Osastonjohtaja (kirjasto) |
| 9.1.7 | Vapaa-aikapalveluiden toimintojen toimintatavat, aukioloajat- ja omatoimikirjaston itsepalveluajoista. | | | | | | Vapaa-aikapäällikkö |
| 9.1.8 | Päättää vapaa-aikapalveleuiden alaisten tilojen vakituisista käyttövuoroista | | | | | | Vapaa-aikapäällikkö |
| 9.1.9 | Vapaa-aikapalveluiden toimintojen järjestyssäännöistä | | | | | | Vapaa-aikapäällikkö |
| 9.1.10 | Päättää vapaa-aikapalveluiden välineiden ja kaluston vuokrista ja vuokraamisesta. | | | | | | Vapaa-aikapäällikkö |
| 9.1.11 | Päättää Hämeenkosken kotiseutumuseon opstuksen järjestämisestä | | | | | | Vapaa-aikapäällikkö |
| 9.1.12 | Päättää vapaa-aikapalveluiden tuotantotukien myöntämisestä sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämien kriteerien mukaisesti. | | | | | | Vapaa-aikapäällikkö |
| 9.2 | **Liikuntapalvelut** | | | | | | |
| 9.2.1 | Liikuntatoimitilojen ja ulkoliikuntapaikkojen käytöstä perittävät maksut | | | x | | | |
| 9.2.2 | Liikuntatoimitilojen vuorojen jakoperusteet | | | x | | | |
| 9.3 | **Maahanmuuttoasiat** | | | | | | |
| 9.3.1 | Maahanmuuttoasioista vastaava | | | Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, toimielimen alainen täytänttönpano |
| 9.4 | **Avustukset** | | | | | | |
| 9.4.1 | Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusmäärärahan käyttö hyvinvointikoordinaattorin esityksestä | | | | | | Sivistys- ja hyvinvointijohtaja |

## 10. Toimivalta: Vesihuolto

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Yhteiset toimielimet | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 10.1 | **Vesihuollon kehittäminen ja järjestäminen** | | | | | | |
| 10.1.1 | Vesihuollon kehittäminen yhdyskuntakehitystä vastaavasti ja alueelliseen yleissuunnitteluun osallistuminen (vesihuoltolaki 5 §) | Hyväksyy kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelman | | elinvoimavaliokunta | | Valvontajaosto antaa lausunnon kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta | Vesihuoltopäällikkö osallistuu alueelliseen yleissuunnittelutyöhön ja laatii lausunnot. ympäristöterveysjohtaja antaa lausunnon kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta |
| 10.1.2 | Vesihuollon järjestäminen (vesihuoltolaki 6 §) | | | elinvoimavaliokunta | | | |
| 10.1.3 | Vesihuollon toiminta-alue (vesihuoltolaki 8 §) | | | elinvoimavaliokunta | | Valvontajaosto antaa lausunnon | Vesihuoltopäällikkö laatii vesihuoltolaitoksen esityksen, ympäristöterveysjohtaja antaa lausunnon |
| 10.2 | **Vesihuollosta huolehtiminen** | | | | | | |
| 10.2.1 | Vesihuoltopalveluja koskevat sopimukset | | | elinvoimavaliokunta | | | |
| 10.2.2 | Vesihuoltosuunnitelmien hyväksyminen | | | | | | vesihuoltopäällikö |
| 10.2.3 | Kiireellisten vesihuollon korjaustöiden suorittamisesta päättäminen päätösvallan puitteissa, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät | | | | | | vesihuoltopäällikö |
| 10.2.4 | Urakalla suoritettujen töiden vastaanottamisen hyväksyntä ja takuutarkastukset valiokunnan ja viranhaltijan antamissa urakoissa. | | | | | | vesihuoltopäällikö |
| 10.3 | **Liittäminen vesihuoltoverkostoihin ja vesihuollon hoitaminen** | | | | | | |
| 10.3.1 | Vapautus liittämisvelvollisuudesta (vesihuoltolaki 11 §) | | | | | Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto | Ympäristösihteeri tai ympäristötarkastaja silloin, kun hakemuksen kohteena olevan kiinteistön vedenkäyttö katsotaan vähäiseksi (ns. Kantovedellinen kiinteistö tai kesävesi letkulla)? ympäristöterveysjohtaja ja vesihuoltopäällikkö antavat lausunnot. |
| 10.3.2 | Liittämiskohdan määrääminen (vesihuoltolaki 12 §) | | | | | | Vesihuoltopäällikkö |
| 10.4 | **Huleveden viemäröinti** | | | | | | |
| 10.4.1 | Huleveden viemäröinnistä sopiminen ja hulevesiviemäröinnin alue (vesihuoltolaki 17 a §) | | | elinvoimavaliokunta | | | Vesihuoltopäällikkö laatii vesihuoltolaitoksen esityksen |

## 11. Toimivalta: Seudullisen ympäristöterveyshuollon erityistoimivalta

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Ympäristöterveyslautakunta | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 11.1 | **Halllinto (erityisesti yhteistyösopimusasiat)** | | | | | | |
| 11.1.1 | Kunnan terveydensuojeluviranomainen (terveydensuojelulaki 763/1994) | | | | X | | |
| 11.1.2 | Kunnan elintarvikevalvontaviranomainen (elintarvikelaki 297/2021) | | | | X | | |
| 11.1.3 | Kunnan tupakkalain mukainen valvontaviranomainen (tupakkalaki 549/2016) | | | | X | | |
| 11.1.4 | Kunnan lääkelain mukainen valvontaviranomainen (lääkelaki 395/1987) | | | | X | | |
| 11.1.5 | Kunnan eläinlääkintähuollosta huolehtiva viranomainen (eläinlääkintähuoltolaki 285/2023) | | | | X | | |
| 11.1.6 | Vastaa eläintautilain (76/2021) mukaisista kunnan viranomaisen tehtävistä | | | | X | | |
| 11.1.7 | Kuntalaskutuksen perusteena käytettävistä suoritteista ja niiden hinnoittelusta | | | | X | | |
| 11.2 | **Lääkelaki** | | | | | | |
| 11.2.1 | Nikotiinivalmisteiden myyntiluvan myöntäminen (54a§) | | | | | | Johtava terveydensuojeluinsinööri |
| 11.2.2 | Säännösten vastaisen toiminnan kieltäminen, nikotiinivalmisteiden myyntiluvan peruuttaminen (54c§ 2.-3. mom. | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3 | **Terveydensuojelulaki** | | | | | | |
| 11.3.1 | Valvontasuunnitelman hyväksyminen (6§) | | | | **x** | | |
| 11.3.2 | Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen (18§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.3 | estämiseksi (19b§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.4 | Talousveden laadun valvonta, käyttöä koskevat määräykset sekä riskienhallintasuunnitelman hyväksyminen (20§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.5 | Toimenpiteet talousveden välityksellä leviävien tautien ehkäisemiseksi (20a§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.6 | Terveyshaitan poistamista tai rajoittamista koskeva päätös, asunnon käytön kieltäminen tai rajoittaminen (27§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.7 | Yleisen altaan tai uimarannan käytön kieltäminen (29§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.8 | Määräys rakentaa käymälä yleiselle alueelle (30§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.9 | Määräys hävittää mikrobeja tai vahinkoeläimiä (31§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.10 | Määräys epäkohdan poistamiseksi, kielto käyttää aluetta hautaamiseen (42§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.11 | Asunnon tarkastamista koskevan määräyksen antaminen (46§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.12 | Välttämättömän kiellon tai määräyksen antaminen terveyshaitan poistamiseksi tai ehkäisemiseksi (51§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.3.13 | Päätöksellä velvoittaminen (53§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Ympäristöterveyslautakunta | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 11.4 | **Terveydensuojeluasetus** | | | | | | |
| 11.4.1 | Talousvettä koskevista tarkkailuvelvoitteista määrääminen (9§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.4.2 | Asunnon tai muun oleskelutilan henkilömäärän rajoittaminen (16§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.4.3 | Päätöksenteko hautausmaan ja hautapaikan perustamista koskevan ilmoituksen perusteella (39§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.4.4 | Hautaamista koskevan päätöksen tekeminen (40§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.4.5 | Päätös haudatun ruumiin siirtämisestä (42§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.5 | **Elintarvikelaki** | | | | | | |
| 11.5.1 | Itujen alkutuotantopaikan hyväksyminen (9§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.5.2 | Elintarvikehuoneiston hyväksyminen laitokseksi (11§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.5.3 | Valvontasuunnitelman hyväksyminen (39§) | | | | x | | |
| 11.5.4 | Elintarvikkeiden vientitodistusten antaminen (51§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.5.5 | Hallinnolliset pakkokeinot (55-59§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.5.6 | Alkutuotantopaikan ja elintarvikehuoneiston hyväksymisen peruuttaminen (60§) | | | | x | | |
| 11.5.7 | Toiminnan keskeyttäminen tai lopettaminen rekisteröidyssä alkutuotantopaikassa tai elintarvikehuoneistossa (61§) | | | | x | | |
| 11.5.8 | Markkinoinnin kieltäminen ja oikaisu (66§) | | | | x | | |
| 11.5.9 | Seuraamusmaksun määrääminen (67§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.5.10 | Esitutkintaviranomaiselle ilmoittaminen (69§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.6 | **Tupakkalaki** | | | | | | |
| 11.6.1 | Valvontasuunnitelman hyväksyminen (84§) | | | | x | | |
| 11.6.2 | Tupakkatuotteiden myyntiluvan myöntäminen (44§) | | | | | | Johtava terveydensuojeluinsinööri |
| 11.6.3 | Tupakointikiellot asuinyhteisössä (79§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.6.4 | Säännösten vastaisen toiminnan kieltäminen (96§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.6.5 | Myyntiluvan peruuttaminen (97§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.7 | **Maa- ja metsätalousministeriön asetus naudanlihan merkitsemisestä** | | | | | | |
| 11.7.1 | Vapaaehtoisen merkintäjärjestelmän hyväksyminen (4§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.8 | **Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista** | | | | | | |
| 11.8.1 | Asetuksen soveltamisesta päättäminen (2§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.8.2 | Määräykset laatuvaatimusten poikkeamien johdosta (17§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.8.3 | Määräykset vesilaitteistoista aiheutuvien poikkeamien johdosta (18a§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.9 | **Sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista** | | | | | | |
| 11.9.1 | Talousveden valvonnasta päättäminen (1§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.10 | **Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta** | | | | | | |
| 11.10.1 | Lausunnon antaminen maa-aineslain mukaisista lupahakemuksista (4§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Ympäristöterveyslautakunta | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 11.11 | **Vesihuoltolaki** | | | | | | |
| 11.11.1 | Lausunnon antaminen vesihuollon kehittämissuunnitelmista (5§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.11.2 | Lausunnon antaminen vesihuoltolaitoksen toiminta-aluesuunnitelmista (8§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.11.3 | Lausunnon antaminen liittymisvelvollisuutta koskevasta vapautushakemuksesta (11§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.12 | **Ympäristönsuojelulaki** | | | | | | |
| 11.12.1 | Lausunnon antaminen terveydensuojeluun kuuluvissa asioissa (42§) | | | | | | Ympäristöterveysjohtaja |
| 11.13 | **Maanrakennuslaki, Ympäristöterveydenhuollon osalta** | | | | | | |
| 11.13.1 | Maankayttö- ja rakennuslain (133/1999) mukaiset kaava-lausunnot, ympäristöterveyshuollon osalta | | | | | | rakennuslupalausunnot johtava terveydensuojeluinsinööri, lukuun ottamatta |

## 12. Toimivalta: Seudullisen Työllisyysalueen erityistoimivalta

| | Tehtävä | Valtuusto | Kunnanhallitus | Valiokunta (ml TarkLtk) | Työllisyyslautakunta | Muu toimielin | Viranhaltija |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 12.1 | **Hallinto (erityisesti yhteistyösopimusasiat)** | | | | | | |
| 12.1.1 | Kunnan työvoimaviranomainen (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) | | | | x<br>x<br>x | | |
| 12.1.4 | Työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan siirto sopimuskunnalle | | | | Yhtenäisillä toimintaperiaatteilla, enemmistöpäätöksellä ja vastuukunnan kannatuksella, kuntalain 54§ mukaisesti. | | |
| 12.1.5 | Otto-oikeus | | Laillisuusperustein | | x | | |